

Jalkateräkirurginen toimenpide

Tämä ohje on tarkoitettu tulostettavaksi. Ohje sisältää täytettäviä kohtia.

Jalkateräkirurgiseen leikkaushoitoon päädytään useimmiten nivelrikon aiheuttaman kipujen ja/tai nivelten virheasentojen vuoksi. Leikkauksen tavoitteena on liikkumisen helpottuminen ja kipujen lievittyminen. Jalkaterän asennon parantuessa myös sopivien jalkineiden löytyminen usein helpottuu.

Toimenpide

Leikkaus tehdään yleensä selkäpuudutuksessa ja se kestää tavallisesti 1-2 tuntia. Vaivan luonteesta riippuen voidaan tehdä erityyppisiä jalkaterän toimintaa ja asentoa parantavia toimenpiteitä. Isovarpaan luudutusleikkauksessa jäykistetään isovarpaan tyvinivel, isovarpaan asentoa korjaavassa leikkauksessa muutetaan jalkapöydän luun asentoa. Molemmissa toimenpiteissä kiinnitys tehdään ruuvein tai levyillä. Tarvittaessa poistetaan häiritsevät luukyhmyt ja vasaravarpaat suoristetaan. Vasaravarvasleikkauksessa varpaiden asentoa tuetaan tarvittaessa piikeillä, jotka poistetaan 6 viikon kuluttua poliklinikalla. Luutumisen kestää 6-10 viikkoa, siihen saakka käytetään niveltä tukevaa sidosta ja/tai kantakenkää. Isompien luudutusleikkausten jälkeen myös kipsihoito on mahdollinen.

Liikkuminen

Mahdollista kantakenkää käytetään noin kuusi viikkoa leikkauksen jälkeen. Päkiälle varaaminen ja isovarpaan tyvinivelen taivuttaminen ilman kantakenkää on kiellettyä noin kuuden viikon ajan. Kyynärsauvoja käytetään muutaman päivän ajan tai ohjeen mukaan. Suurempien luudutusten jälkeen mahdolliset painorajoitukset askelluksessa ovat mahdollisia useampien viikkojen ajan.

Liikkuminen kantakengän tai muun tukijalkineen/kipsin kanssa harjoitellaan ennen kotiutusta osastolla fysioterapeuttien ohjauksessa. Yksilölliset varausohjeet kerrotaan tarkemmin toimenpidekertomuksessa. Jatkossa kenkien tulee olla tukevapohjaiset, matalakorkoiset ja leveäkärkiset. Varvastilan tulee olla riittävän tilava. **Autolla saa ajaa vasta, kun päkiäponnistus on sallittu ja hoitojalkineista/kipsistä on päästy eroon.**

Haavanhoito

Suihkuun voi mennä vuorokauden kuluttua leikkauksesta. Leikatun jalan suojana käytetään tiivistä muovipussia, etteivät sidokset kastu. Sidosta pidetään 1-4 vrk.

- A. Haavassa on sulavat ompeleet, saunaan, uimaan ja ammekylpyyn kahden viikon kuluttua.

TAI

- B. Sulamattomat ompeleet poistetaan 7-14 vuorokauden kuluttua terveyskeskuksessa tai työterveyshuollossa (____/____). Saunaan saa mennä vuorokauden kuluttua ompeleiden poistosta.

Jalkaterän sidontaa voidaan mahdollisesti jatkaa kirurgin ohjeen mukaan jopa kuusi viikkoa. Saat erillisen ohjeen sidonnasta.

Kivunhoito

Säännöllinen kipulääkitys, kylmähoito ja jalan pitäminen kohoasennossa auttavat kivunhoidossa edistään toipumista.

Kipulääkkeitä on hyvä ottaa säännöllisesti 1–4 vuorokauden ajan ja sen jälkeen tarvittaessa:

Parasetamoli

Tulehduskipulääke

Vahva kipulääke

Muut lääkkeet

Jälkitarkastus on tarvittaessa lääkärillä n.6 viikon kuluttua.

Sairausloma on 4–12 viikkoa riippuen leikkauksesta ja potilaan työstä.

Yhteydenotot

Tulehdusoireiden (yltyvä kipu, voimakas turvotus, kuumotus, punoitus, jatkuva siteen läpi tuleva kosteus) tai muun poikkeavan ilmaantuessa tulee ottaa yhteys terveyskeskukseen tai hoitavaan yksikköön.

Päiväkirurginen yksikkö arkisin kello 07.00–15.00, puhelin 06 213 1552

Oma terveyskeskus tai työterveyshuolto

Sairaanhoidon puhelinneuvonta maanantaista torstaihin kello 15.00–08.00, perjantaisin kello 14.00–08.00 sekä vuorokauden ympäri viikonloppuisin ja arkipyhisin, puhelin 116 117

Pohjanmaan hyvinvointialue • www.pohjanmaanhyvinvointi.fi • Vaihde 06 218 1111

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.